

Απόφαση ΕΕΔΑ σχετικά με την τέλεση γάμων ανηλίκων από τον Μουφτή

Η Ολομέλεια της Εθνικής Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), υιοθέτησε στις 31.3.2005 απόφαση σχετικά με την τέλεση γάμων ανηλίκων κοριτσιών από τον Μουφτή Κομοτηνής¹. Το θέμα τέθηκε από τις εκπροσώπους του Συνδέσμου στην ΕΕΔΑ, κατόπιν διαμαρτυριών ευρωπαϊκών γυναικείων σωματείων σχετικά με δημοσιεύματα, ειδησεογραφικών πρακτορείων, ότι στην Ελλάδα επιτρέπονται γάμοι κοριτσιών από 11 ετών. Σχετική εισήγηση υπέβαλε η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ, κ. Α. Μαραγκοπούλου. Ακολουθεί περίληψη της απόφασης:

- Η ΕΕΔΑ εκφράζει ομοφώνως την έντονη αποδοκιμασία της για την τέλεση γάμου της 11χρονης.

- Η Συνθήκες των Αθηνών (1913) και της Λωζάνης (1923), που προβλέπουν αρμοδιότητα του Μουφτή για θέματα οικογενειακού δικαίου ρυθμιζόμενα από τους ιερούς μουσουλμανικούς κανόνες, τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από νεότερες ειδικές διατάξεις διεθνών συμβάσεων.

- Νεότερες διεθνείς συμβάσεις, που έχει επικυρώσει και η Ελλάδα, όπως το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και η Διεθνής Σύμβασης για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών, απαιτούν την ελεύθερη και πλήρη συναίνεση των μελλοντικών συζύγων, και τον ορισμό κατώτατου ορίου ηλικίας γάμου που να εξασφαλίζει την έκφρασή της.

- Η Διακήρυξη της Διάσκεψης των ΗΕ για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Βιέννη 1993) τονίζει τη σημασία των ιστορικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών παραδόσεων, αλλά και το καθήκον των κρατών να προωθούν και να προστατεύουν όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, και επιτάσσει την εκρίζωση των συγκρούσεων μεταξύ δικαιωμάτων των γυναικών και παραδοσιακών, εθμικών ή πολιτισμικών πρακτικών ή θρησκευτικού εξτρεμισμού.

Η ΕΕΔΑ καταλήγει ότι έγκυροι θεωρούνται οι γάμοι Ελλήνων πολιτών, ανεξαρτήτως θρησκειύματος, που έχουν την ελάχιστη ηλικία των 18 ετών που ορίζει το άρθρο 1350, παρ.1 ΑΚ. Αν είναι νεότεροι των 18 ετών, ο γάμος είναι άκυρος-ανίσχυρος. Το άρθρο 1350 ΑΚ, που επιτρέπει, κατ'εξαίρεση και για σοβαρούς λόγους, μετά από δικαστική απόφαση, την τέλεση γάμου χωρίς ελάχιστο όριο ηλικίας, πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής: ν'αντικατασταθεί η παρ.2 του άρθρου αυτού με μεταβατική διάταξη, που θα ορίζει ότι για μία πενταετία θα επιτρέπεται, για σοβαρούς λόγους και μετά από δικαστική απόφαση, γάμος μελλονύμφων τουλάχιστον 16 ετών. Μετά την πάροδο της πενταετίας η μεταβατική αυτή διάταξη θα πάψει να ισχύει και δεν θα επιτρέπεται καμία εξαίρεση για τέλεση γάμων μεταξύ προσώπων ηλικίας κάτω των 18 ετών.

Σοφία Σπηλιωτοπούλου

1. Βλ. Έκθεση ΕΕΔΑ, Εθνικό Τυπογραφείο, 2005.